

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԵՐԱՀՍԿԻՉ ՊԱԼԱՏ**

**Համաշխարհային բանկի աջակցությամբ իրականացվող «Կրթության որակ և
համապատասխանություն» ծրագրի ընթացքի նկատմամբ իրականացրած
վերահսկողության արդյունքների վերաբերյալ**

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահսկողության իրականացման հիմքերը՝ «Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքը, ՀՀ վերահսկիչ պալատի 2008 թվականի գործունեության տարեկան ծրագրի 11.11 կետը, ՀՀ վերահսկիչ պալատի խորհրդի 2008 թվականի հուլիսի 4-ի թիվ 10/2 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը՝ «Կրթության որակ և համապատասխանություն» ծրագրի միջոցների օգտագործման ուսումնասիրությունը:

Վերահսկողության առարկան՝ «Կրթության որակ և համապատասխանություն» ծրագրի (այսուհետ՝ Ծրագիր) միջոցների օգտագործմանն ուղղված գործարքներն ու ընթացակարգերը:

Վերահսկողության օբյեկտը՝ «Կրթական ծրագրերի կենտրոն» Ծրագրի իրականացման գրասենյակ ՊՀ (այսուհետ՝ ԾԻԳ) և ծրագրին առնչվող այլ սուբյեկտներ:

Վերահսկողության ծավալը՝ Վերահսկողության նպատակներին հասնելու համար 2007թ. (ապրիլ-դեկտեմբեր ամիսներին) և 2008թ. (հունվար-սեպտեմբեր ամիսներին) ծրագրի կատարողականի վերլուծությունը, ծրագրի թվով 5 բաղադրիչներով կատարված աշխատանքների ստուգումը:

Վերահսկողության կատարման ժամկետը՝ 15.07.2008 - 20.12.2008թթ.

Վերահսկողությամբ ընդգրկված ժամանակահատվածը՝ 01.04.2007թ.-ից մինչև 30.09.2008թ.-ը:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝

Դիտարկման փուլում ՀՀ վերահսկիչ պալատի 15.07.2008թ. գրությամբ ԾԻԳ-ից պահանջվել է տեղեկատվություն՝ նախապես մշակված ձևերով: Ստացված

տեղեկատվության ուսումնասիրության արդյունքում, հետևյալ ենթաժողովները համարվել են էական և ընդգրկվել վերահսկողության շրջանակներում.

- Դպրոցների համակարգչային ուսումնական կենտրոնների (այսուհետ՝ ԴՀՈԻԿ) համար համակարգչային սարքավորումների ձեռք բերումը և մատակարարումը, դպրոցների համար տարբեր տիպի տպագիր նյութերի տպագրությունը և բաշխումը,
- Ծրագրի բոլոր բաղադրիչներով մատուցված խորհրդատվական ծառայությունները և սեմինարները,
- Դպրոց-կենտրոնների և «Կրթության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի (այսուհետ՝ ԿԱԻ) միջոցով իրականացված ուսուցիչների վերապատրաստումները,
- Նախադպրոցական փորձնական միկրոծրագրերի իրականացումը,
- Կրճատված ուսուցիչներին սոցիալական օժանդակության տրամադրումը,
- ԾԻԳ-ի աշխատավարձի հատկացումները և գործառնական ծախսերը:

Այցելություններ են կատարվել ՀՀ 7 մարզերի և Երևանի թվով 70 դպրոցներ (այդ թվում՝ նախադպրոցական հաստատություններ), ինչպես նաև՝ Երևանի քաղաքապետարանի և Վայոց ձորի մարզպետարանի կրթության վարչություններ՝ համակարգչային սարքավորումների, տպագրական նյութերի բաշխումը և օգտագործումը, դպրոց-կենտրոնների և նախադպրոցական միկրոծրագրերով իրականացված աշխատանքներն ուսումնասիրելու նպատակով:

Ստուգման ընթացքում կիրառվել են ընտրանքի, տարբեր տվյալների (քանակական և որակական) համադրման/համեմատման մեթոդներ, կատարվել է նախապես պատրաստված հարցաշարերով տարբեր փաստաթղթերի և տվյալների մանրամասն ուսումնասիրություն, իրականացվել է ձեռք բերված համակարգչային սարքավորումների շուկայական գների վերլուծություն և համեմատություն: Վերլուծության փուլում ամփոփվել և վերլուծվել են ուսումնասիրված տվյալները:

Վերահսկողության արդյունքները.

Ծրագրի նպատակներն են՝ «Գիտելիքների տնտեսության» պահանջներին համապատասխան կրթության ոլորտի արդյունավետության բարելավումը և ամրապնդումը, դպրոցական կրթության համակարգի որակի և համապատասխանության բարձրացումը, կրթության համակարգում գնահատման գործառնությունների բարելավումը:

Ծրագրի իրականացման նպատակով ՀՀ կառավարության (այսուհետ՝ Փոխառու) և Միջազգային Զարգացման Ընկերակցության (այսուհետ՝ ՄԶԸ) միջև 2004թ. մարտի

24-ին ստորագրվել է 13.2 մլն SDR¹ գումարով վարկ տրամադրելու վերաբերյալ համաձայնագիր (այսուհետ՝ Վարկային համաձայնագիր):

Ծրագրի բաղադրիչներն են՝

- ՄԱՍ Ա. Հանրապետության պետական չափորոշիչների և հենքային ուսումնական պլանի համալիր փաստաթղթի (Հանրապետական պետական կրթակարգ) և գնահատման համակարգի ստեղծում,
- ՄԱՍ Բ. Տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաների մշակում և ներդրում դպրոցներում,
- ՄԱՍ Գ. Ուսուցիչների մասնագիտական կատարելագործում,
- ՄԱՍ Դ. Համակարգի կառավարում և արդյունավետություն,
- ՄԱՍ Ե. Ծրագրի կառավարում:

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը կազմում է 22,151.2 հազ. ԱՄՆ դոլար, որից՝ վարկային միջոցներ՝ 21,020.1 հազ. ԱՄՆ դոլար, ՀՀ կառավարության համաֆինանսավորում՝ 1,131.1 հազ. ԱՄՆ դոլար: Ծրագրի սկզբից մինչև 30.09.2008թ. Ծրագիրն իրականացվել է 67.7%-ով:

ՄԱՍ Ա. «Հանրապետական պետական չափորոշիչների և հենքային ուսումնական պլանի համալիր փաստաթղթի (Հանրապետական պետական կրթակարգ) և գնահատման համակարգի ստեղծում» բաղադրիչ (վերահսկվող ժամանակահատվածում նախատեսված գումարը՝ 1,096.6 հազ. ԱՄՆ դոլար, կատարվածը՝ 983.6 հազ. ԱՄՆ դոլար, վճարվածը՝ 894.8 հազ. ԱՄՆ դոլար):

Ծրագրի նպատակներին հասնելու համար բաղադրիչով նախատեսվում է Գնահատման և թեստավորման կենտրոնի (ԳԹԿ) ստեղծում և սարքավորումներով հագեցում, խորհրդատվական ծառայությունների մատուցում, Կրթության և գիտության նախարարության (ԿԳՆ), ԳԹԿ-ի, ԿԱԻ-ի և բուհերի փորձագետների վերապատրաստում, ԿԱԻ-ի համար սարքավորումների մատակարարում, հանրակրթության պետական կրթակարգի և գնահատման փաստաթղթերի հրատարակում և տպագրում:

I. Բաղադրիչով նախատեսված «ապրանքների ձեռք բերում» կատեգորիայի վերահսկողության արդյունքները:

1.1. Բաղադրիչով նախատեսվել է «Գնահատման և թեստավորման կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի (ԳԹԿ) համար ձեռք բերել տպագրական սարքավորում: Այդ սարքավորման մատակարարման համար մրցույթն անց է կացվել միջազգային գնանշումների միջոցով՝ 2008թ. ապրիլի 25-ին (մրցույթի մասնակիցները և գնառաջարկները՝ Աղյուսակ 1-ում):

¹ SDR՝ ՓՀԻ - փոխառության հատուկ իրավունք

<i>Մասնակիցներ</i>	<i>Գնառաջարկ</i>
«Ֆիրմ Ալֆա» ՍՊԸ	103,110.0 USD
«Զոնդեր Զպեդիշն» ՍՊԸ	106,800.0 USD
«Դավսար» ՍՊԸ	57,000.0 EUR

Հաղթող է ճանաչվել «Դավսար» ՍՊԸ-ն՝ 57,000.0 եվրո կամ 27,732,210.0 ՀՀ դրամ գնառաջարկով: Պայմանագիրը կնքվել է 29.05.2008թ., մատակարարման վերջնաժամկետն է՝ 28.07.2008թ.: Լրացուցիչ համաձայնագրով մատակարարման վերջնաժամկետը երկարաձգվել է մինչև 11.08.2008թ.:

Հետագայում՝ 25.08.2008թ.-ին, մատակարարը տեղեկացրել է ԾԻԳ-ին այն մասին, որ Վրաստանում պատերազմական իրավիճակի պատճառով Վրաստանի Փոթի նավահանգիստը չի գործում և, համաձայն պայմանագրի 14-րդ կետի, ֆորս-մաժորային իրավիճակի հետ կապված ապրանքների մատակարարումն ուշանում է:

Սակայն մատակարարը ԾԻԳ-ին դիմել է առանց տրանսպորտային բեռնափոխադրումների համապատասխան փաստաթղթերի, որտեղ չի երևում ոչ ապրանքների ուղարկման փաստը, ոչ էլ՝ ապրանքների փաստացի գտնվելու վայրը:

Հաշվի առնելով, որ 25.08.2008թ.-ին մատակարարի կողմից ԾԻԳ-ին ուղարկված նամակը չունի համապատասխան հիմնավորումներ, ուստի պայմանագրի 11-րդ կետի համաձայն, անհրաժեշտ է հաշվարկել ուշացման տույժ (շաբաթը 0.5 % չափով, բայց ոչ ավելի, քան պայմանագրային արժեքի 10%)՝ պայմանագրի վերջնաժամկետից մինչև ապրանքների վերջնական մատակարարումն ընկած ժամանակահատվածի համար (որը ներառում է նաև սարքավորման տեղադրումը): **Հաշվի առնելով, որ 01.10.2008թ. դրությամբ ապրանքները չեն մատակարարվել, ինչպես նաև հիմնավոր փաստաթղթերը չեն ներկայացվել, ուստի մատակարարին պետք է վճարվի 2,280.0 եվրո գումարի չափով պակաս (01.10.2008թ. դրությամբ):**

Վերոնշյալ մրցույթն իրականացվել է միջազգային գնանշման միջոցով² (որպես հնարավոր մասնակիցներ ԳԹԿ-ի կողմից առաջարկվել են՝ «Ֆիրմ Ալֆա» ՍՊԸ, «Զոնդեր Զպեդիշն» ՍՊԸ, «Դավսար» ՍՊԸ և «Հայ Կի Մյուզիկ» ՍՊԸ կազմակերպությունները): Սակայն մրցույթի անցկացման ժամանակ հաշվի չի առնվել, որ «Սի Այ Թի» ՍՊԸ-ն, 2007թ. դեկտեմբերի 24-ին ԳԹԿ-ի հետ կնքած պայմանագրի համաձայն, նույն ԳԹԿ-ին մատակարարել է նմանատիպ RIZO-970 տպագրական սարքավորումը 7,126,320.0 դրամ արժեքով՝ ներառյալ ԱԱՀ (5,938,600.0 դրամ՝ առանց ԱԱՀ): Մինչդեռ նույն RIZO-970 տպագրական սարքավորումը «Դավսար» կազմակերպությունը մատակարարում է 16,100.0 եվրո (7,833,133.0 դրամ՝ առանց

² Մրցույթն իրականացվում է միջազգային կամ ազգային առնվազն 3 մասնակիցների հրավերքի միջոցով:

ԱԱՀ) արժեքով, որը 1,894,533.0 դրամով (32%-ով) ավելի է «Մի Այ Թի» կազմակերպության կողմից ԳԹԿ-ին մատակարարված արժեքից:

II. Բաղադրիչով նախատեսված «խորհրդատվություն և Վերապատրաստում/Սեմինարներ» կատեգորիաների վերահսկողության արդյունքները:

1.2 ԳԹԿ-ի աշխատակազմի կարողությունների ու պատրաստվածության զարգացման նպատակով «ԳԹԿ-ի աշխատակազմի կարողությունների ու պատրաստվածության զարգացում միջազգային խորհրդատվական կազմակերպության կողմից» թեմայով ծառայությունների մատուցման պայմանագիր է կնքվել «Անգլիա Ասեսմենթ» խորհրդատվական ընկերության հետ (Մեծ Բրիտանիա): Պայմանագրով աշխատանքի կատարման ժամանակահատվածը սահմանվել է 02.07.2007-23.12.2008թթ., պայմանագրի արժեքը՝ 90.2 հազ. ԱՄՆ դոլար, 02.07.2007-23.05.2008թթ. ընթացքում կատարված աշխատանքների համար վճարվել է 15,872.0 հազ. դրամ, կամ 49.6 հազ. ԱՄՆ դոլար:

Նշված խորհրդատուի ընտրությունն իրականացվել է Վարկային համաձայնագրի 3-րդ Հավելվածի II բաժնի Մաս Գ-ի 2-րդ կետով նախատեսված՝ խորհրդատուների որակավորման վրա հիմնված ընտրության մեթոդով: Մինչդեռ Վարկային համաձայնագրի այս կետով մասնավորեցվել է միայն կրթական համակարգչային ծրագրերի մատակարարման և տեղադրման, ինչպես նաև՝ դասախոսների վերապատրաստման համար ծառայությունների մատուցման նախատեսված խորհրդատուների ընտրությունը: Տվյալ պարագայում՝ խորհրդատվական ծառայությունների բնույթն այլ է, և ընտրությունը պետք է կատարվեր II բաժնի Մաս Բ-ի 1-ին կետի համաձայն, այսինքն՝ ընտրությունը պետք է կատարվեր ոչ միայն որակավորման, այլ նաև գնի հիման վրա: Արդյունքում, ընտրությունն իրականացվել է Վարկային համաձայնագրի պահանջներից շեղումով:

Ընտրության մեթոդի կիրառման մնացած շեղումներ թույլ են տրվել նաև «ՄԱՍ Ա»-ով տեղական խորհրդատուների ընտրությամբ իրականացված հետևյալ երեք թեմաներով մրցույթներում.

- «Օտար լեզուների ընթացիկ և ձևավորող գնահատման փորձարկված թեստային մոդուլների վերստուգում, մուտքագրում, վերլուծություն և հաշվետվության տրամադրում» - կատարող՝ «Շանթ Քոմփյու» ՍՊԸ (*պայմանագրի արժեքը՝ 6,074.0 հազ. դրամ, կամ 19.9 հազ. ԱՄՆ դոլար*),

- «Բնագիտական, հասարակագիտական առարկաների ընթացիկ և ձևավորող գնահատման փորձարկված թեստային մոդուլների վերստուգում, մուտքագրում, վերլուծություն և հաշվետվության տրամադրում» - կատարող՝ «Շանթ Քոմփյու» ՍՊԸ (*պայմանագրի արժեքը՝ 6,900.0 հազ. դրամ, կամ 19.0 հազ. ԱՄՆ դոլար*),

- «Հանրակրթական դպրոցներում առարկայական նոր չափորոշիչների և ծրագրերի ներդրման ու ազդեցության բացահայտման նպատակով գնահատող հետազոտություն» - կատարող՝ «Մարդկային զարգացման միջազգային կենտրոն» հասարակական կազմակերպություն (*պայմանագրի արժեքը՝ 15,474.2 հազ. դրամ, կամ 50,114.0 ԱՄՆ դոլար*):

1.3. «Օտար լեզուների ընթացիկ և ձևավորող գնահատման փորձարկված թեստային նմուշների վերստուգում, մոտքագրում, վերլուծություն և հաշվետվության տրամադրում» խորհրդատվության պայմանագրի աշխատանքային պարտականությունների նկարագրության համաձայն, թեստերի վերստուգման առաջադրանքի իրականացման ժամանակ *«Վերստուգողները պետք է մասնագիտացված լինեն համապատասխան առարկաներից...»*: ***Սակայն աշխատանքներին մասնակցող մասնագետները կրթական և աշխատանքային փորձի կտրվածքով կիրառական մաթեմատիկայի և ծրագրավորման գծով մասնագետներ են, որը չի համապատասխանում պայմանագրով նշված պահանջին՝ վերստուգման փուլում:***

Այսպիսով, կարելի է եզրակացնել, որ ԾԻԳ-ի կողմից բավարար հսկողություն չի սահմանվել պայմանագրային պարտավորությունների կատարման նկատմամբ:

1.4. «Օտար լեզուներ, ՆԶՊ և անվտանգ կենսագործունեություն, տեխնոլոգիա, կերպարվեստ և ֆիզիկուլտուրա առարկաների չափորոշիչների ու առարկայական ծրագրերի նախագծերի փորձաքննում» թեմայով խորհրդատուների ընտրության ժամանակ չի ապահովվել հրապարակայնությունը: Այլ նպատակով ստեղծված հանձնաժողովի կողմից առանց իրավական հիմքերի ընտրվել են 11 տեղական խորհրդատուներ և նրանց հետ կնքվել են պայմանագրեր: Պայմանագրերում կատարողների աշխատանքային պարտականությունների նկարագրությունը տրված է հավելվածներով, սակայն ոչ մի հավելված ստորագրված, հաստատված չէ կողմերի կողմից: ***Մրցույթի ընթացքում կատարված ընտրության չափանիշները չեն համապատասխանում ընտրություն իրականացրած հանձնաժողովի հաշվետվությունում ներառված չափանիշներին:***

ՄԱՍ Բ. «Տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաների մշակում և ներդրում դպրոցներում» բաղադրիչ (*վերահսկվող ժամանակահատվածում նախատեսված գումարը՝ 4,004.4 հազ. ԱՄՆ դոլար, կատարվածը՝ 1,529.2 հազ. ԱՄՆ դոլար, վճարվածը՝ 1,534.1 հազ. ԱՄՆ դոլար*):

Ծրագրի նպատակներին հասնելու համար բաղադրիչով նախատեսվում է «Կրթական տեխնոլոգիաների ազգային կենտրոնի» (ԿՏԱԿ) ստեղծում և

սարքավորումներով հագեցում, դպրոցներին համակարգչային սարքավորումների և ծրագրերի մատակարարում (անտոկոս ապառիկ ֆինանսավորման հիմունքով) և տեխնիկական օժանդակության տրամադրում, խորհրդատվական ծառայությունների մատուցում համակարգչային կրթական ծրագրերի, գործառնական ձեռնարկների և ուսուցիչների վերապատրաստման նյութերի մշակման համար, տեխնոլոգիաների կիրառության վերաբերյալ մանկավարժական նյութերի մշակում, հրատարակում և բաշխում, կրթական ոլորտի ինտերնետային էջի (պորտալի) մշակում և պահպանում, տեխնիկական օժանդակության տրամադրում՝ Ցանցային գործարկման կենտրոն ստեղծելու, սարքավորումներով հագեցնելու, և կենտրոնին միանալու համար դպրոցներին ցանցային սարքավորումներով ապահովելու նպատակով:

I. Բաղադրիչով նախատեսված «Ապրանքներ» կատեգորիայի վերահսկողության արդյունքները:

2.1. Բաղադրիչի շրջանակներում իրականացվել է համակարգչային սարքավորումների մատակարարման 3 մրցույթ:

Առաջին մրցույթն իրականացվել է 2 խմբաքանակով: Մրցույթն անց է կացվել 12.04.2008թ., նախահաշվային արժեքն է 1,500.0 հազ. ԱՄՆ դոլար:

ՀՀ կառավարության 2007թ. օգոստոսի 9-ի թիվ 906-Ա որոշմամբ հաստատվել է անցկացված միջազգային մրցակցային մրցույթի արդյունքները, համաձայն որի մրցույթի 1-ին խմբաքանակի համար հաղթող է ճանաչվել «Ալգորիթմոս Պրոցեսսու Ի Դիսենոս» (Իսպանիա) կազմակերպությունը՝ 452,943.97 եվրո և 5,078,186.1 դրամ պայմանագրային արժեքով, իսկ մրցույթի 2-րդ խմբաքանակի համար հաղթող է ճանաչվել «Յունիքոմփ» ՓԲԸ (գնառաջարկի առաջին տարբերակով)՝ 577,919.53 ԱՄՆ դոլար և 3,666,579.7 դրամ պայմանագրային արժեքով:

Մրցույթի հայտերում նվազագույն գնառաջարկներ ներկայացնող կազմակերպություններն են՝ «Կվադար-Միկրո Տեխնո» (Ուկրաինա) (147,454,937.47 և 146,920,208.83 ՀՀ դրամ), «Օն լայն Դեյթնսիստենս» (Գերմանիա) (166,071,223.20 և 162,267,612.30 ՀՀ դրամ), դրանցից հետո ըստ հերթականության՝ «Յունիքոմփ» ՓԲԸ (Տարբերակ 1) (218,585,781.78 և 215,843,397.25 ՀՀ դրամ) և «Ալգորիթմոս Պրոսեսսու Դիսենոս» (Իսպանիա) (228,113,749.62 և 226,295,705.45 ՀՀ դրամ):

«Կրթության որակի և համապատասխանության ծրագրի» վարկ թիվ 3849 AM, համակարգչային սարքավորումների գնում դպրոցական համակարգչային կենտրոնների համար ICB 6/2007/ Computer Equipment հայտերի գնահատման հանձնաժողովի» 2007թ. մայիսի 22-ին կայացած նիստի արձանագրության համաձայն, ֆինանսական և տեխնիկական գնահատման արդյունքում գնային մրցակցության փուլ

անցել են միայն «Սի Այ Թի», «Յունիքոմֆի» և «Ալգորիթմոս Պրոսեսոս Դիսենոս» կազմակերպությունները:

«Օն լայն Դեյթնսիստենս» և «Կվազար-Միկրո Տեխնո» կազմակերպությունները չեն անցել գնային մրցակցության փուլ, քանի որ վերստուգող տեխնիկական աշխատանքային խմբի վերջնական հաշվետվության համաձայն՝ նշված երկու կազմակերպությունների հայտերում առկա են եղել որոշ էական անհամապատասխանություններ:

Համաշխարհային բանկի (այսուհետ՝ ՀԲ) կողմից 2007թ. հունիսի 4-ին ուղարկված նամակով ԾԻԳ-ին առաջարկվել է գնանշել էական համարվող անհամապատասխանությունները, կամ հիմնավորել անհամապատասխանությունների էական լինելու հանգամանքը:

Ի պատասխան վերոգրյալի, ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի 2007թ. հունիսի 14-ի թիվ 2108-19/674 գրությունում նշվում է, որ ՀԲ-ի կողմից կատարված առաջարկությունները քննարկելու համար հրավիրված Գնահատման հանձնաժողովի արտահերթ նիստում անհամապատասխանությունների գնանշման փոխարեն հիմնավորվել է այդ անհամապատասխանությունների էական լինելը:

ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի գրությամբ ներկայացված հիմնավորման արդյունքում միայն ՀԲ-ն համաձայնվում է «Կվազար-Միկրո Տեխնո» և «Օն լայն Դեյթնսիստենս» կազմակերպությունների կողմից ներկայացված գնառաջարկները համարել չհամապատասխանող:

Վերահսկողության արդյունքում պարզվել է, որ բացակայում է ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի նամակում նշված և Գնահատման հանձնաժողովի արտահերթ նիստի արձանագրությունը և համապատասխան տեխնիկական աշխատանքային խմբի եզրակացությունը:

ԾԻԳ-ի կողմից դպրոցների հետ համակարգչային սարքավորումների ապառիկ գնման պայմանագրերում բացակայում են կոնկրետ համակարգչային տեխնիկայի ծրագրային գնահատման (Sysmark 2004 գնահատման համակարգի համաձայն) նվազագույն չափանիշները: ԾԻԳ-ի կողմից հետագայում մրցութային փաթեթների ձևավորման ժամանակ համակարգչային տեխնիկայի համար սահմանվել է Sysmark 2004 գնահատման համակարգում ներառված 175 բալային ցուցանիշը (որպես նվազագույն ցուցանիշ): Հատկանշական է, որ դպրոցների հետ համակարգչային սարքավորումների ապառիկ գնման պայմանագրերում ներառված պարամետրերին համապատասխանող համակարգիչների գնահատականը Sysmark 2004 գնահատման համակարգում սկսվում է 117 բալից, իսկ «ՀՀ հանրակրթական դպրոցները համակարգիչներով ապահովելու և համակարգիչների շրջանառու համակարգ»

ուղեցույցի համաձայն՝ ԴՀՈՒԿ-ների համար նախատեսված համակարգիչները համապատասխանում են մոտ 97 միավորին:

Պետք է հաշվի առնել նաև, որ ներկայումս գործող ինֆորմատիկա առարկայի չափորոշիչներում (որը մշակվել է վերջերս) ներառված ինֆորմատիկա դասընթացի համար նախատեսվել է 36 դասաժամ, որոնց մի մասը տեսական դասընթացներ են: Ինֆորմատիկա դասընթացի, ինչպես նաև այլ առարկաների համար նախատեսված ծրագրային ապահովումներին կարող են բավարարել նաև մրցութային փաթեթներում ներառված համակարգիչներից բավականին թույլ տեխնիկական պարամետրերով համակարգիչներ:

Երկրորդ մրցույթն իրականացվել է երկու խմբաքանակով: Մրցույթն անցկացվել է 25.01.2008թ., նախահաշվային արժեքն է 1,000.0 հազ. ԱՄՆ դոլար:

Երկու խմբաքանակի համար էլ հաղթող է ճանաչվել «Ազբիս Էնթերփրայզիս» (Կիպրոս) կազմակերպությունը՝ 1-ին խմբաքանակի համար 490,068.0 ԱՄՆ դոլար և 3,240,100.0 դրամ, և 2-րդ խմբաքանակի համար՝ 447,422.0 ԱՄՆ դոլար և 3,024,427.0 դրամ գնառաջարկով:

Ինչպես համակարգիչների մատակարարման նախորդ պայմանագրերում, համակարգիչների տեխնիկական հատկորոշիչների սահմանումը (Ա խումբ՝ Sysmark 192, Բ խումբ՝ Sysmark 220) իրականացվել է առանց համապատասխան հիմնավորման:

Դպրոցների հետ համակարգչային սարքավորումների ապառիկ գնման պայմանագրերում ներառվել է գնահատման նվազագույն 175 միավորը, սակայն մրցութային փաթեթների ձևավորման ժամանակ առանց հիմնավորման, որպես նվազագույն չափանիշ, նշվել է 192 միավորը:

ԴՀՈՒԿ-ների համար նախատեսված համակարգչային սարքավորումների ձեռք բերման երկու մրցույթներում էլ համակարգչային սարքավորումների տեխնիկական չափորոշիչները (գնահատման համակարգերը) սահմանվել են առանց համապատասխան հիմքի.

1. Դպրոցներում չի իրականացվել համապատասխան մոնիտորինգ, ըստ որի գնահատական կտրվեր դպրոցների համար անհրաժեշտ և պահանջվող համակարգչային սարքավորումներին:

2. Համակարգիչների համար մրցութային փաթեթներում բարձր գնահատման բալեր անհիմն սահմանելը կրճատում է ԴՀՈՒԿ-ների ստեղծման ծրագրում դպրոցների ընդգրկման հնարավորությունը (էժան համակարգիչներ ձեռք բերելու դեպքում կարող էր ավելանալ նաև անվճար համակարգիչներ ստացող դպրոցների քանակը): Բացի այդ, մրցույթներից դուրս են մնում ԾԻԳ-ի և դպրոցների հետ կնքված պայմանագրերի և «ՀՀ հանրակրթական դպրոցները համակարգիչներով ապահովելու և համակարգիչների

շրջանառու համակարգ» ուղեցույցի պահանջները բավարարող, սակայն մրցութային փաթեթներում սահմանված բալերին չբավարարող համակարգիչները, որոնք, որոշ դեպքերում, իրենց տեխնիկական հատկանիշներով ավելի բարձր են ձեռք բերված համակարգիչներից:

2.2. Բաղադրիչի շրջանակներում հանրակրթական դպրոցների համար ձեռք բերվող համակարգչային սարքավորումների տրամադրումն իրականացվում է Համակարգիչների շրջանառու համակարգի (այսուհետ՝ ՀՇՀ) միջոցով, որի համաձայն դպրոցները վճարում են համակարգչային սարքավորումների արժեքի 30%-ը՝ գումարած ավելացված արժեքի հարկը, ինչը կազմում է համակարգչային սարքավորումների ընդհանուր արժեքի 41.67%-ը, պայմանագրերը կնքվում են նախահաշվային արժեքներով, և գների հստակեցման արդյունքում իրականացվում է դպրոցների կողմից կատարված վճարումների վերահաշվարկ: Դպրոցների կողմից համակարգչային սարքավորումների ձեռք բերումն իրականացվում է երկու տարվա ապառիկ գնման սկզբունքով: Համակարգչային սարքավորումների դիմաց դպրոցները վճարումները կատարում են երեք փուլով՝ պայմանագրի կնքումից 7 բանկային օրվա ընթացքում կատարվում է նախավճար՝ 100 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ, այնուհետև՝ պայմանագրով սահմանված ժամկետներում կատարվում է 20%-ի մարումը (ներառում է նախավճարը) և 21.67% վճարումը:

Մինչ այժմ ՀՇՀ-ի շրջանակներում պայմանագրեր են կնքել և համակարգչային սարքավորումներ են ստացել 805 դպրոց: Այժմ ընթացքում է ՀՇՀ-ի չորրորդ փուլը, որի շրջանակներում պայմանագրեր են կնքվել 307 դպրոցների հետ, որոնց համակարգչային սարքավորումների մատակարարումը կիրականացվի 2008թ. աշնանը: Բացի այդ, յուրաքանչյուր փուլում ՀՀ ԿԳ նախարարի հրամանով հաստատվում է ՀՇՀ շրջանակներում անվճար կարգով համակարգչային սարքավորումներ ստացող խոցելի դպրոցների ցանկ, ընդհանուր առմամբ, անվճար կարգով համակարգչային սարքավորումներ ստացող դպրոցների ցանկում ընդգրկվել են 208 դպրոց:

ՀՇՀ ուսումնասիրության ընթացքում արձանագրվել է, որ ԾԻԳ-ի և դպրոցների միջև բաղադրիչի շրջանակներում վերահսկվող ժամանակաշրջանում կնքվել են համակարգչային սարքավորումների ապառիկ առքուվաճառքի պայմանագրեր, և, որպես նախավճար, դպրոցները վճարել են **55,000.0 դրամ**: Համաձայն գործառնական ձեռնարկի, դպրոցները, որպես նախավճար, պետք է վճարեն 100 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ: Հետևաբար, 4-րդ փուլում դպրոցների հետ կնքված պայմանագրերում, որպես նախավճար, պետք է սահմանվեր 34,500.0 դրամ գումարը,

այսինքն՝ փաստացի վճարվածից 10,500.0 դրամով պակաս, ինչով էլ խախտվել է **գործառնական ձեռնարկով նախատեսված պայմանագրերի կնքման պայմանները:**

Դպրոցներից նախահաշվային արժեքի 20%-ը (որը կազմում է վճարման ենթակա ամբողջ գումարի՝ պայմանագրային արժեքի 41,67%-ի 71%-ը) հավաքվում և պահվում է համապատասխան հաշվում՝ ապրանքների փաստացի մատակարարումից մեկ տարի առաջ, իսկ մնացած գումարը վճարվում է ապրանքների մատակարարումից երկու ամսվա ընթացքում: Հետևաբար՝ **համակարգչային սարքավորումների փաստացի տրամադրումից հետո երկու ամսվա ընթացքում արդեն իսկ վճարվում է պայմանագրի ամբողջ գումարը, ինչը հակասում է ուղեցույցով նախատեսված ապառիկ գնման սկզբունքին:**

Համակարգիչների շրջանառու համակարգում, ընդհանուր առմամբ, ընդգրկվել է ՀՀ 1447 դպրոցներից 1056-ը (73%): Նշված 1056 դպրոցից 332-ի ԴՀՈԻԿ-ները չեն համապատասխանում դրանց ստեղծման համար «ՀՀ հանրակրթական դպրոցները համակարգիչներով ապահովելու և Համակարգիչների շրջանառու համակարգի ուղեցույցի» Հավելված 1.1-ով սահմանված չափանիշներին՝ սարքավորումների հաշվարկված բանակի տեսանկյունից (1-99 աշակերտ՝ 4 համակարգիչ, 100-299՝ 5, 300-699՝ 7, 700-999՝ 10, 1000- և ավելի՝ 15, նվիրատվության կարգով տրվող՝ 3): **Հետևաբար, ընդհանուր ԴՀՈԻԿ-ներից 32%-ի դեպքում խախտվել է վերը նշված ուղեցույցի պահանջը:**

Վերահսկողության ընթացքում իրականացվել է մասնատիպ համակարգչային սարքավորումների շուկայական գների ուսումնասիրություն: Ուսումնասիրության արդյունքները ցույց են տվել, որ «Ազբիս Էներգիայի» (Կիպրոս) կազմակերպության հետ կնքված պայմանագրով համակարգչային սարքավորումների ձեռք բերման արժեքը կազմում է 937,491.5 ԱՄՆ դոլար (287,434,893,9 ՀՀ դրամ), որը 72,817,259.8 ՀՀ դրամով կամ 34%-ով ավելի է նույն սարքավորումների միջին շուկայական մեծածախ արժեքից:

Բացի այդ, դպրոցների հետ կնքված պայմանագրերի նախահաշվային արժեքը 83%-ով բարձր է փաստացի մատակարարված համակարգչային սարքավորումների արժեքից:

2.3 ՀՀ շրջանակներում դպրոցների կողմից համապատասխան բանկային հաշվին («HSBC Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ) կատարված վճարումների մնացորդը 01.10.2008թ. դրությամբ կազմել է 407,167,088.0 դրամ: «ՀՀ հանրակրթական դպրոցները համակարգիչներով ապահովելու և համակարգիչների շրջանառու համակարգ» ուղեցույցի համաձայն, յուրաքանչյուր տարի դպրոցների կողմից կատարված վճարումներից գոյացած միջոցները (համապատասխան հարկերը վճարելուց հետո)

պետք է ընգրկվեին ՀՇՀ-ում և օգտագործվեին նոր համակարգիչներ ձեռք բերելու համար, ինչի արդյունքում 2005, 2006, 2007, 2008թթ. յուրաքանչյուր տարվա սկզբում այդ բանկային հաշվի մնացորդը պետք է կազմեր 10.0 հազ. ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ, մինչդեռ այդ գումարները չեն օգտագործվել նոր համակարգիչներ ձեռք բերելու նպատակով, և այդ բանկային հաշվի մնացորդը, ըստ տարիների, կազմել է համապատասխանաբար՝ 3,369.0 հազ. դրամ, 117,877.6 հազ. դրամ, 327,754.0 հազ. դրամ և 425,064.8 հազ. դրամ: Այդ գումարները կարող էին մուտքագրվել ոչ թե սովորական ընթացիկ հաշվին, այլ՝ ավանդային հաշվին, ինչի արդյունքում որպես տոկոսավճար կարող էր մուտքագրվել շուրջ 40,000.0 հազ. դրամ, ինչի հնարավորությունը նախատեսված էր նաև վերոնշյալ ուղեցույցով:

II. Բաղադրիչով նախատեսված «Խորհրդատվություն» և «Վերապատրաստում/Սեմինարներ» կատեգորիաների վերահսկողության արդյունքները:

2.4. «Հանրակրթական դպրոցների «Հայոց լեզու» առարկայի համակարգչային ծրագրի մշակում» և «Հանրակրթական դպրոցների «Հանրահաշիվ» և «Երկրաչափություն» առարկաների համակարգչային ծրագրի մշակում» թեմաներով ծառայությունների մատուցման պայմանագրեր կնքվել է «ԲԻ ՍՄԼ» ՍՊԸ-ի հետ: Պայմանագրերի արժեքը կազմել է համապատասխանաբար՝ 22,601.4 հազ. դրամ, կամ 62.7 հազ. ԱՄՆ դոլար, և 25,084.5 հազ. դրամ, կամ 72,171.0 ԱՄՆ դոլար: Աշխատանքների իրականացման ընթացքում մի քանի անգամ փոփոխվել են աշխատանքների կատարման ժամկետները և վճարումների կատարման ժամանակացույցը: Փաստացի, պայմանագրերի սկզբնական ժամկետներից շեղումների դեպքում կազմվել են Լրացուցիչ համաձայնագրեր, և չեն ձեռնարկվել այլ միջոցառումները (պայմանագրի խզում և այլն):

Ըստ «ԲԻ ՍՄԼ» ՍՊԸ հետ կնքված պայմանագրի 7-րդ կետի, պատվիրատուի համար նախապատրաստված որևէ ուսումնասիրություն, հաշվետվություն, զեկույց, գծագրեր, ծրագրային փաթեթներ կամ այլ նյութեր հանդիսանում են Պատվիրատուի (ԾԻԳ-ի) սեփականությունը, սակայն հեղինակային իրավունքների վերաբերյալ ընդունման-հանձման ակտեր չեն կազմվել, ոչ նյութական ակտիվները չեն ճանաչվել, չեն գնահատվել և չեն հաշվառվում:

ՄԱՍ Գ. «Ուսուցիչների մասնագիտական կատարելագործում» բաղադրիչ (վերահսկվող ժամանակահատվածում նախատեսված գումարը՝ 1,898.3 հազ. ԱՄՆ դոլար, կատարվածը՝ 2,348.1 հազ. ԱՄՆ դոլար, վճարվածը՝ 2,018.4 հազ. ԱՄՆ դոլար):

Ծրագրի նպատակներին հասնելու համար բաղադրիչով նախատեսվում է ԿԱԻ-ին ֆինանսական և տեխնիկական օժանդակության տրամադրում՝ դասավանդման ու

գնահատման ժամանակակից մեթոդների, կրթության ոլորտում տեխնոլոգիաների ներդրման և կրթության ոլորտի բարեփոխումների ուղղություններով ուսուցիչների և դպրոցների տնօրենների վերապատրաստման համար, սարքավորումների մատակարարում և օժանդակություն ընտրված դպրոցներին՝ դասավանդման նոր ռազմավարությունը ներդնելու և նորարարության կենտրոններ ստեղծելու նպատակով մասնակից դպրոցների ֆինանսավորում դրամաշնորհային սկզբունքով, ուսուցիչների մասնագիտական կատարելագործման ծախսերը հոգալու համար:

I «Խորհրդատվություն» և «Վերապատրաստում/Մեմիմարներ» կատեգորիաների վերահսկողության արդյունքները:

3.1 «Ուսուցիչ վերապատրաստողների վերապատրաստում և ուսումնական նյութերի մշակում միջազգային փորձագետի կողմից» - կատարող «Էյ-Բի-Յու Քոնսալթ» ընկերություն (*Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետություն*): Խորհրդատուի ընտրությունն իրականացվել է «Որակավորման և գնի հիման վրա» ընտրության մեթոդով: Ընտրության հանձնաժողովն իր նիստում բավարար որակավորման չափանիշով երկրորդ փուլ է անցկացրել «Էյ-Բի-Յու Քոնսալթ» (85.1 միավոր) և «Էս-Փի-Էյ-Էն Քոնսալթնթ» (70.8 միավոր) ընկերություններին: Մրցույթի երկրորդ փուլում հաղթող է ճանաչվել «Էյ-Բի-Յու Քոնսալթ» ընկերությունը (*առաջարկը՝ 237.5 հազ. ԱՄՆ դոլար*), չնայած այն հանգամանքին, որ «Էս-Փի-Էյ-Էն Քոնսալթնթ» ընկերության առաջարկած գինը (205.6 հազ. ԱՄՆ դոլար) 31.9 հազ. ԱՄՆ դոլարով պակաս է: Մրցույթի նման արդյունքը հնարավոր է դարձել, քանի որ հանձնաժողովի կողմից կիրառված ընտրության չափանիշը հիմնականում որոշվել է որակավորման ցուցանիշով՝ քաշային արժեքը՝ 80%, իսկ գնի ցուցանիշին հատկացվել է ընդամենը 20% քաշային արժեք: Նման դեպքից խուսափելու համար անհրաժեշտ էր ՀԲ-ի հետ համաձայնեցնել այնպիսի ընտրության չափանիշներ, որտեղ առավել կարժևորվեր գնի չափանիշը: Քանի որ մրցույթում ապահովվել էր մասնակիցների անհրաժեշտ որակավորումը՝ որակավորման չափանիշի նվազագույն շեմի սահմանմամբ, հետևաբար, կարելի էր ակնկալել, որ ավելի ցածր գնով նույնպես կարելի էր պահանջվող որակով իրականացնել աշխատանքները, հակառակ պարագայում՝ որակավորման շեմի սահմանումն անտրամաբանական է:

3.2. ԾԻԳ-ի և ԿԱԻ-ի միջև 2007-2008թթ. ընթացքում կնքվել են ուսուցիչների, դասավարների և տնօրենների վերապատրաստման չորս պայմանագրեր³, ընդհանուր 207,474.5 հազ. դրամ արժեքով, որոնց գծով փաստացի ծախսը կազմել է 180,271.15

³ Պայմանագրերը ԿԱԻ-ի հետ կնքվել են ուղղակի ձևով (առանց մրցույթի), քանի որ վերջինիս ՀՀ-ում հանդիսանում է ուսուցիչների վերապատրաստման ուղղությամբ մասնագիտացված միակ կազմակերպությունը:

հազ. դրամ: Այս պայմանագրերի շրջանակներում վերապատրաստվել են ընդհանուր 10806 ուսուցիչ (այդ թվում՝ 426 դպրոցի տնօրեն):

Ուսումնասիրության արդյունքում պարզվեց, որ չորս պայմանագրերից երեքի դեպքում խախտվել է պայմանագրերով սահմանված վճարումների կարգը:

3.3. Վերահսկողության ժամանակահատվածում «Համակարգչային հմտությունների զարգացման ուղղությամբ ուսուցիչների վերապատրաստում» թեմայով աշխատանքներն իրականացվել են յոթ կազմակերպությունների կողմից, որոնցից հինգի ընտրությունը և պայմանագրերի կնքումն իրականացվել է 2005-2006թթ.-ին: Այդ կազմակերպություններն են՝ «Գորիսի ուսուցիչների միություն» հասարակական կազմակերպությունը, «ՇԻՕ Գիտակ», «Արմինֆո», «Շանթ Քոմփյու» ՍՊԸ-ները, «Քվանտ» ուսումնա-գիտական կենտրոնը», որոնք ընտրվել են 28.09.2005թ.: *Արձանագրվել է, որ առանձին դեպքերում կազմակերպությունների կողմից չեն ներկայացվել վերապատրաստումների վերաբերյալ 2007թ. տարեկան հաշվետվությունները և ամփոփ (մանրամասն) հաշվետվությունը:*

Բոլոր հինգ ընկերությունների կողմից վերապատրաստման դասընթացներում նախատեսվել է միայն Windows XP օպերացիոն համակարգի ուսումնասիրություն, իսկ որոշ մատակարարների կողմից դպրոցներին մատակարարված համակարգիչներում տեղադրված UBUNTU օպերացիոն համակարգի վերաբերյալ ուսուցում չի իրականացվել (ըստ էության Windows օպերացիոն համակարգից բացի այլ օպերացիոն համակարգերի ներդրմամբ համակարգիչների ձեռք բերումը զգալիորեն սահմանափակում է դրանցից օգտվելու հնարավորությունները): Հատկանշական է, որ վերահսկվող ժամանակաշրջանում ձեռք բերված համակարգիչների (2431 հատ) շուրջ 73%-ը (1773 հատ) ունեն UBUNTU օպերացիոն համակարգ (մատակարարներ «Յունիքոնփ» ՍՊԸ և «Ազրիս Էնթերփրայզիս» կազմակերպություն): Համակարգիչների կիրառելիությունը բարձրացնելու նպատակով դպրոցներն ինքնուրույն տեղադրում են Windows օպերացիոն համակարգ:

3.4. Սեմինարների մասնակիցներին սննդով և տարածքով ապահովելու նպատակով պայմանագիր է կնքվել «Շանտան» ՍՊԸ-ի հետ: Ընկերության կողմից ծառայությունների մատուցման պայմանագրեր կնքվել են «ՄԱՍ Ա»-ով՝ 2,084.0 հազ. դրամ գումարով և «ՄԱՍ Գ»-ով՝ 5,715.0 հազ. դրամ գումարով, համապատասխան մրցույթների արդյունքներով:

Մրցույթներում «Շանտան» ՍՊԸ-ի մրցակիցներն են եղել «Կոնգրես Հյուրանոց», «Արմենիա Մարիոտ հյուրանոց», «Մետրոպոլ հյուրանոց» և «Ավիատրանս հյուրանոց» ընկերությունները: Այսպիսով, ընտրության արդյունքը կանխորոշված է եղել, քանի որ «Շանտան» ՍՊԸ-ի գնառաջարկը պետք է համեմատվեր կարգով իրեն համարժեք

կազմակերպությունների առաջարկների հետ, այլ ոչ թե բարձրակարգ հյուրանոցների գնառաջարկների հետ:

Երևանի պետական համալսարանի (ԵՊՀ) «Արտասահմանյան հյուրերի տուն» այցելությանը պարզվել է, որ «Շանտան» ՍՊԸ-ն հանդիսանում է ԵՊՀ-ի «Արտասահմանյան հյուրերի տան» նկուղային տարածքի վարձակալը, և տարածքն օգտագործվում է որպես ռեստորան: Վերջինս ծառայություններից միայն սննդով սպասարկումն է իրականացրել իր սեփական միջոցներով, իսկ մնջասենյակներով, աշխատասենյակներով և դահլիճներով ապահովումն իրականացվել է Երևանի պետական համալսարանի միջոցներով: Այդ աշխատանքների համար «Շանտան» ՍՊԸ-ի կողմից հիմք է ընդունվել ԵՊՀ ռեկտորի կողմից 2005թ. հունվարի 29-ին տրված լիազորագիրը, ըստ որի ԵՊՀ-ն լիազորում է օտարերկրյա հյուրերի տան տնօրեն, «Շանտան» ՍՊԸ-ի նախագահին գնառաջարկի հրավերի հարցերը քննարկելու և պայմանագիր ստորագրելու ընթացքում հանդես գալ համալսարանի անունից: **Մինչդեռ փաստացի համալսարանի անունից հանդես է եկել «Շանտան» ՍՊԸ-ն, այլ ոչ թե այդ ընկերության նախագահը: Իրականացված մրցույթները հակասում են ՀԲ-ի ուղեցույցի դրույթներին, քանի որ ԵՊՀ-ն հանդիսանում է պետական կազմակերպություն, իսկ «Շանտան» ՍՊԸ-ի գնառաջակներում չի նշվել, որ շենքային տարածքների տնօրինումն իր կողմից չի իրականացվում: Այսպիսով, *մրցույթի արդյունքները և կնքված պայմանագրերը պետք է վերանայել:***

II «Դրամաշնորհներ դպրոցներին» կատեգորիայի վերահսկողության արդյունքները

3.5. «Դպրոց-կենտրոնների գործունեության ղեկավար ձեռնարկի (12.07.2004թ.)» (այսուհետ՝ Ձեռնարկ) համաձայն, ստեղծվել են⁴ 52 դպրոց-կենտրոններ (այսուհետ՝ ԴԿ), որոնցում ընդգրկված 1442 դպրոցներում վերապատրաստման ենթակա ուսուցիչների թիվը կազմում է 39202 (որն իր մեջ ներառում է նաև ԿԱԻ-ի կողմից վերապատրաստման ենթակա ուսուցիչների թիվը): ԾԻԳ-ի և ԴԿ-ների միջև 01.07.2005թ.-ին կնքվել են 52 պայմանագրեր՝ 2005-2007թթ. վերապատրաստումներն իրականացնելու նպատակով (պայմանագրերի գործողության ժամկետը՝ 31.12.2007թ.):

ԴԿ-ների խորհրդի⁵ 2008թ. մարտի 21-ի նիստում արձանագրվել է, որ պետական բյուջեի միջոցներով մի շարք առարկաների գծով վերապատրաստումների պատճառով ԿԱԻ-ն հրաժարվել է իրականացնել օտար լեզուների վերապատրաստում (վարկային ծրագրով): **Արդյունքում, ԿԱԻ-ի հրաժարականի պատճառով Կապանում, Գորիսում, Հրազդանում չեն վերապատրաստվել օտար լեզվի 368 ուսուցիչներ՝ ռուսաց լեզվի՝ 203,**

⁴ Ընտրության գործընթացն ուսումնասիրվել է նախորդ վերահսկողության ընթացքում:

⁵ ԴԿ-ների խորհուրդը ստեղծվել է ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի 2004թ. մարտի 31-ի հրամանով:

անգլերենի՝ 116, գերմաներենի՝ 10, ֆրանսերենի՝ 39 ուսուցիչներ, որոնք 30.09.2008թ. դրությամբ չեն վերապատրաստվել նաև ԴԿ-ների միջոցով:

Պայմանագրերի ավարտից երկու ամիս հետո՝ 2008թ. մարտի 3-ին, ԴԿ-ների և ԾԻԳ-ի միջև կնքվել են 01.07.2005թ. պայմանագրերի Լրացուցիչ համաձայնագրեր (թվով 52), որոնցով ըստ էության երկարաձգվել են արդեն իսկ իրավական ուժ չունեցող պայմանագրերի ժամկետները՝ մինչև 2008թ. դեկտեմբերի 31-ը: Լրացուցիչ համաձայնագրերով պետք է իրականացվեին օտար լեզվի ուսուցիչների և դասվարների վերապատրաստումներ: Իրավական ուժ չունեցող պայմանագրերով իրականացված աշխատանքների դիմաց վճարումները կազմում են 125,699.2 հազ. դրամ:

Պայմանագրերի բյուջեներով (ընդամենը՝ 602,676.3 հազ. դրամ) ԴԿ-ների միջոցով նախատեսվել էր վերապատրաստել 22150 ուսուցիչ, որից փաստացի վերապատրաստվել են 19237-ը (հավելված 1):

Վերապատրաստումները նախատեսվել էր իրականացնել 5-օրյա և 3-օրյա փուլերով: Առաջին վերապատրաստումներն իրականացվել են 2006թ. II կիսամյակում՝ նախատեսված I կիսամյակի փոխարեն, ընդ որում՝ իրականացվել են միայն 5-օրյա վերապատրաստումները, իսկ 2006թ-ի համար նախատեսված 3-օրյա վերապատրաստումները փաստացի իրականացվել են 2007թ. I կիսամյակի ընթացքում, որից հետո այլևս 3-օրյա վերապատրաստում (որն իրենից ներկայացնում էր նոր կրթակարգով գնահատման նոր չափորոշիչները) չի իրականացվել: Հարկ է նշել, որ 2008-2009թթ. ուստարում դպրոցներում արդեն սկսվել են կիրառվել գնահատման նոր չափորոշիչները:

ԴԿ-ների կողմից ներկայացրած 2005-2007թթ. ֆինանսական հաշվետվությունների ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ ֆինանսական հաշվետվություններում սխալ են ներկայացված ըստ կիսամյակների փաստացի իրականացված վերապատրաստումները, որոնք չեն արտացոլում աշխատանքների կատարման իրական ժամանակահատվածը: Հաշվետվություններն ընդունվել են ԾԻԳ-ի կողմից:

2008թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ԾԻԳ-ի կողմից ԴԿ-ներին փոխանցվել է ընդհանուր 588,504.3 հազ. դրամ (1,203.04 հազ. ԱՄՆ դոլար), որից ծախսվել է 544,077.1 հազ. դրամը, իսկ 14,427.2 հազ. դրամ մնացորդային գումարը դեռևս գտնվում է ԴԿ-ների բանկային հաշիվներում (պայմանագրերով նախատեսված վերապատրաստումներն ավարտվել են): 2008թ. հունիս ամսից առ այսօր չկա պլանավորում՝ ԴԿ-ների հետագա աշխատանքների ուղղությամբ:

Այսպիսով, Վարկային համաձայնագրով նախատեսված 1,825.6 հազ. ԱՄՆ դոլարի դիմաց 2008թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ծախսվել է ընդամենը 1,203.04 հազ.

ԱՄՆ դոլար (65.9%-ը), իսկ չծախսված 623.0 հազ. ԱՄՆ դոլարի հետագա օգտագործման հարցը դեռևս չի լուծվել:

ԴԿ-ներ այցելության (ՀՀ 5 մարզերի՝ Կոտայք, Արարատ, Արմավիր, Շիրակ, Լոռի թվով 10 ԴԿ-ներ) արդյունքում պարզվել է, որ ԴԿ-ներում հիմնականում առկա են հետևյալ թերացումները. ԴԿ-ների հետ կնքված պայմանագրերի 4.2 կետերի համաձայն, դպրոցն իրականացնում է հաշվապահական հաշվառում պայմանագրի առարկա հանդիսացող միկրոծրագրի համար՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով: Ուսումնասիրության արդյունքում պարզվել է, որ ԴԿ-ների գծով ծախսերի հաշվապահական հաշվառումը դպրոցներն իրականացրել էին թերություններով:

Հատկանշական է, որ ոչ ԴԿ-ների և ոչ էլ ԿԱԻ-ի կողմից իրականացված վերապատրաստումների արդյունքում ուսուցիչների վկայագրում չի նախատեսվել (ուսուցչի մասնակցությունը հիմնավորվում է միայն այցելության գրանցամատյաններով): Բացի այդ, ոչ ԴԿ-ների, ոչ ԿԱԻ-ի և ոչ էլ ԾԻԳ-ի կողմից չի իրականացվում վերապատրաստված ուսուցիչների թվաքանակի հաշվառում ըստ մարզերի և ըստ դպրոցների:

ՄԱՍ Դ. «Համակարգի կառավարում և արդյունավետություն» բաղադրիչ (վերահսկվող ժամանակահատվածում նախատեսված գումարը՝ 1,478.9 հազ. ԱՄՆ դոլար, կատարվածը՝ 704.7 հազ. ԱՄՆ դոլար, վճարվածը՝ 717.1 հազ. ԱՄՆ դոլար):

Ծրագրի նպատակներին հասնելու համար բաղադրիչով նախատեսվում է սոցիալական ապահովության պետական հիմնադրամին ֆինանսավորման տրամադրում՝ դպրոցների ռացիոնալացման ծրագրով կրճատված ուսուցիչներին ծառայությունների մատուցման համար (վերապատրաստում, խորհրդատվության տրամադրում, կրճատման վճարների հատկացում), ԿԳՆ և աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության աշխատակազմերի, դպրոցների տնօրենների, խորհրդի անդամների, հաշվապահների վերապատրաստում, կրթության կառավարման տեղեկատվական համակարգի վերատեղակայման և դրա հետ կապված ծախսերի կատարում՝ վերանորոգման ու վերազինման և համապատասխան աշխատակիցներին դրա օգտագործումը սովորեցնելու նպատակով, փորձական նախադպրոցական միկրոծրագրերի իրականացում:

I. Բաղադրիչով նախատեսված «ապրանքների ձեռքբերում» կատեգորիայի վերահսկողության արդյունքները:

4.1. Բաղադրիչի շրջանակներում նախատեսվել է ավագ դպրոցների համար ձեռք բերել Համակարգչային սարքավորումներ, ինչի արդյունքում անկացվել է մրցույթ՝ ազգային մրցակցային գնումների միջոցով 01.07.2008թ.: Հաղթող է ճանաչվել «Սի Այ

Թի» ՍՊԸ-ն՝ 24,476,700.0 ՀՀ դրամ գնառաջարկով: Պայմանագիրը կնքվել է 10.09.2008թ., մատակարարման վերջնաժամկետն է 05.11.2008թ.:

Վերահսկողության ընթացքում իրականացվել է նմանատիպ համակարգչային սարքավորումների շուկայական գների ուսումնասիրություն: **Ուսումնասիրության արդյունքները ցույց են տվել, որ «Մի Այ Թի» կազմակերպության հետ կնքված պայմանագրով համակարգչային սարքավորումների ձեռք բերման արժեքը կազմում է 24,087,700.0 ՀՀ դրամ, որը 6,719,156.0 ՀՀ դրամով կամ 39%-ով ավել է միջին շուկայական մեծածախ արժեքից:**

II. «Խորհրդատվություն» և «Վերապատրաստում/Մեմիմարներ» կատեգորիաների վերահսկողության արդյունքները:

4.2. «Դպրոցական աշխատակազմի օպտիմալացում և սոցիալական աջակցություն» թեմայով կնքվել են պայմանագրեր՝ թվով 10 խորհրդատուների հետ: Պայմանագրերի 2-րդ կետերով սահմանվել են վարձատրության չափերը, օրինակ՝ 01.04.2006թ. թիվ 32/06 պայմանագրի 2-րդ կետում նշվել է. «աշխատանքային պարտականությունների կատարման համար վճարողը վարձատրում է կատարողին (2007թ. հունվարի 1-ից մինչև մարտի 31-ն ընկած ժամանակահատվածում) ամսական 92,400.0 ՀՀ դրամ», իսկ պայմանագրի 10-րդ կետում. «Սույն պայմանագրի գործողությունը սահմանվում է մինչև կողմերի պարտավորությունների լրիվ կատարումը»: Սակայն Լրացուցիչ համաձայնագրերով երկարացնելով պայմանագրերի ժամկետները՝ 01.04.2007-31.06.2007թթ. (փոփոխություն է կատարվել միայն պայմանագրի 4-րդ կետում), նոր աշխատանքային պարտականություններ չեն սահմանվել և անփոփոխ է մնացել վճարումները կարգավորող պայմանագրի 2-րդ կետի «(2007թ. հունվարի 1-ից մինչև մարտի 31-ն ընկած ժամանակահատվածում)» արտահայտությունը, որի հետևանքով Լրացուցիչ համաձայնագրերով իրականացված վճարումները չեն բխում պայմանագրի 2-րդ կետից: **Այսպիսով, երեք ամսվա համար կատարված վճարումը (92,400.0 դրամ*3 = 272,200.0 դրամ) չունի պայմանագրային հիմնավորում, և, ընդհանրացնելով մյուս պայմանագրերի համար, կարելի է եզրակացնել, որ 2,587.2 հազ. դրամ գումարը ծախսվել է առանց պայմանագրային հիմնավորման:**

4.3. «Հանրակրթական հաստատությունների ըստ աշակերտների թվի ֆինանսավորման բանաձևի վերամշակում» թեմայով թվով չորս անհատ խորհրդատուների հետ կնքվել են պայմանագրեր 2,968.0 հազ. դրամ գումարով:

Ըստ պայմանագրի 7-րդ կետի, պայմանագիրը գործում է մինչև ծառայությունների պատշաճ մատուցումը: ***Սակայն մատուցված ծառայություններն***

ավարտում չեն եղել, աշխատանքային պարտականությունները ամբողջությամբ չեն իրականացվել, իսկ վճարումը կատարվել է պայմանագրի ամբողջ արժեքի չափով:

Հետագայում կնքվել են նոր պայմանագրեր, որոնցով հանրակրթական հաստատությունների՝ ըստ աշակերտների թվի ֆինանսավորման բանաձևի մշակման աշխատանքներն ավարտվել են **1,484.0 հազ. դրամ լրացուցիչ ծախսերով:**

III. «Օժանդակություն կրճատված ուսուցիչներին» կատեգորիայի վերահսկողության արդյունքները:

4.4. Վարկային համաձայնագրով «Օժանդակություն կրճատված ուսուցիչներին» կատեգորիայով նախատեսվել էր 1,788.35 հազ. ԱՄՆ դոլար: Ծրագիրն ավարտվել է 2007թ. հունիսի 30-ին: Փաստացի ծախսերը կազմել են 537.41 հազ. ԱՄՆ դոլար կամ նախատեսվածի ընդամենը 30.1%-ը: Ընդ որում, կրճատված (հավելված 2) պոտենցիալ շահառու ուսուցիչներից (5722-ից) այս ծրագրի շրջանակներում օժանդակություն են ստացել 2323-ը կամ 40.6%-ը (վերահսկվող ժամանակահատվածում օժանդակությունից օգտվել են 818 ուսուցիչ):

Այնուհետև, Վարկային համաձայնագրում 2007թ. նոյեմբերի 28-ին կատարված փոփոխության արդյունքում նշված կատեգորիայի գումարը նվազեցվել է և կազմել 954.0 հազ. ԱՄՆ դոլար: Անհասկանալի է այս կատեգորիայով 954.0 հազ. ԱՄՆ դոլարի նախատեսումը, եթե այլևս վճարումներ չէին իրականացվելու (ծրագիրն ավարտվել էր), իսկ մինչև փոփոխությունը կատարվել էր ընդամենը 537.41 հազ. ԱՄՆ դոլարի վճարում: Հատկանշական է նաև, որ ընդհանրապես չեն իրականացվել ձեռնարկով նախատեսված «Փոքր բիզնեսի աջակցության ծառայությունները», քանի որ այն ֆինանսապես գրավիչ չի եղել կրճատված ուսուցիչների համար (նախատեսվել է միայն պետական գրանցման հետ կապված ծախսերի ֆինանսավորումը):

Հարկ է նշել, որ Ձեռնարկով լրացուցիչ դրամական վճարներ ստանալու համար սահմանված էր տարիքային սահմանափակում (մինչև 50 տարեկան), որի պատճառով լրացուցիչ վճար ստացել էին ընդամենը 913 ուսուցիչ: 2006թ. դեկտեմբերին Ձեռնարկում կատարված փոփոխության արդյունքում վերացվել է տարիքային սահմանափակումը, և 2007թ. հունվար-հունիս ամիսներին ևս 818 ուսուցիչներ ստացել են դրամական օժանդակություն: Հաշվառվել, բայց ծրագրից չեն օգտվել 836 ուսուցիչ (3159-2323):

IV. «Դրամաշնորհներ այլ հաստատություններին» կատեգորիայի վերահսկողության արդյունքները:

4.5. Վարկային համաձայնագրում 2007թ. նոյեմբերի 28-ին կատարված փոփոխության արդյունքում, ավելացել է «Դրամաշնորհներ այլ հաստատություններին» կատեգորիան՝ ընդհանուր 125.0 հազ. SDR կամ 198.75 հազ. ԱՄՆ դոլար արժեքով:

ԾԻԳ-ի տնօրենի 2008թ. մարտի 14-ի 17 թիվ հրամանով ստեղծված Գնահատող հանձնաժողովի կողմից 30.04.2008թ.-ին հաստատվել են 23 ծրագրեր (հավելված 3):

2008թ. հուլիսի 1-ին 22 ծրագրերի գծով ԾԻԳ-ի և կրթական հաստատությունների միջև կնքվել են 22 «Նվիրաբերության պայմանագրեր» (ընդհանուր՝ 97,076.9 հազ. դրամ արժեքով), որոնցով ծրագրերի իրականացման համար վերջնաժամկետ է սահմանվել 2009թ. օգոստոսի 1-ը: **Հարկ է նշել, որ Ջրաշենի միկրոծրագրով դեռևս պայմանագիր չի կնքվել, չնայած որ Խորհրդի կողմից այն հաստատվել էր դեռևս 2008թ. մայիսի 7-ին, և 30.09.2008թ. դրությամբ այս ծրագրի հետագա ընթացքի մասին որոշում չի կայացել:** Միկրոծրագրով նախատեսված գումարը 4.3 մլն դրամ գումարով (վարկային միջոցներ՝ 2.5 մլն դրամ) մնացել է չօգտագործված:

30.09.2008թ. դրությամբ 58,492.5 հազ. դրամի դիմաց (վարկային միջոցներ) իրականացվել են երկու փուլով վճարումները (շինվերանորոգման աշխատանքների և կահույք/գույքի ձեռք բերման գծով)՝ ընդհանուր 51,245.4 հազ. դրամ գումարով կամ նախատեսվածի 87.6%-ը: 22 միկրոծրագրերով նախատեսվել էր, որ շահառու երեխաների թիվը պետք է կազմեր 562 երեխա, որից 30.09.2008թ. դրությամբ մանկապարտեզներ հաճախում են 543 երեխա, որից՝ ավագ տարիքի՝ 421, ընդ որում՝ անապահով ընտանիքների երեխաների թիվը կազմում է 310:

Վերահսկող հանձնաժողովի կողմից այցելություն է կատարվել ՀՀ Լոռու մարզի 8 և Շիրակի մարզի 9 դպրոցներ/մանկապարտեզներ (ընդհանուր թվով 17)՝ աշխատանքները հավաստիանալու նպատակով: **Այցելության արդյունքում պարզվել է, որ ԾԻԳ-ի կողմից պատշաճ կերպով չի կատարվում վարկային միջոցներով իրականացված ծախսերի և դրանք հավաստող փաստաթղթերի հիմնավորվածության ստուգում:**

ՄԱՍ Ե. «Ծրագրի կառավարում» բաղադրիչ (վերահսկվող ժամանակահատվածում նախատեսված գումարը՝ 692.7 հազ. ԱՄՆ դոլար, կատարվածը՝ 677.3 հազ. ԱՄՆ դոլար, վճարվածը՝ 677.5 հազ. ԱՄՆ դոլար):

Բաղադրիչի նպատակն է սարքավորումների, վերապատրաստումների և վարչական օժանդակության տրամադրում ԾԻԳ-ին՝ Ծրագրի իրականացմանը և ֆինանսական կառավարմանն աջակցելու նպատակով:

I. Աշխատավարձ և հատկացումներ:

5.1 ԾԻԳ-ն ունի Ծրագիրն իրականացնող թվով 32 աշխատակից (26 հաստիքային և 6 պայմանագրային) համապատասխան հաստիքներով: Ամբողջ ծրագրով «աշխատավարձ» հոդվածի համար նախատեսված գումարի չափը կազմում է

1,419,720.0 ԱՄՆ դոլար, որից 1,268,360.0 ԱՄՆ դոլարը տրամադրվում է վարկային միջոցներից, իսկ 151,360.0 ԱՄՆ դոլարը՝ պետբյուջեի միջոցներից: Ծրագրի սկզբից մինչև 30.09.2008 թվականը փաստացի վճարվել է 974,887.0 ԱՄՆ դոլար: Վերահսկվող ժամանակաշրջանի համար աշխատավարձ և հատկացումներ հոդվածով նախատեսվել է 479,835.0 ԱՄՆ դոլար, փաստացի վճարվել է 512,029.0 ԱՄՆ դոլար:

ՀՀ և ՄՁԸ միջև կնքված Վարկային համաձայնագրի Հավելված 1-ի կետ 1-ի աղյուսակում նախատեսված չէ «աշխատավարձ» կատեգորիա, և աշխատավարձի համար նախատեսված գումարի չափ չի երևում: Աշխատավարձի հատկացումներն (1,419,720.0 ԱՄՆ դոլար) իրականացվում են «խորհրդատվական ծառայություններ» կատեգորիայով նախատեսված գումարից, ինչն իր հերթին նույնպես նախատեսված չէ Վարկային համաձայնագրում: Հետևաբար՝ Համաձայնագրով հստակ չի տարբերակվում խորհրդատվական ծառայություններից աշխատավարձի համար նախատեսված գումարների բաշխումը:

II. Գործառնական ծախսերի ֆինանսական հաշվետվողականության վերահսկողության արդյունքները:

5.2 Գործառնական ծախսերի համար ամբողջ Ծրագրով նախատեսվել է 644,640.0 ԱՄՆ դոլար, որից վարկի միջոցների հաշվին նախատեսված գումարը կազմում է 403,440.0 ԱՄՆ դոլար, ՀՀ բյուջեի հաշվին՝ 241,200.0 ԱՄՆ դոլար, որից 194,000.0 ԱՄՆ դոլարը նախատեսվել է դպրոցներին ինտերնետը մատչելի դարձնելու համար: Փաստացի վճարումները, Ծրագրի սկզբից ներառյալ՝ հաշվետու ամիսը, կազմում են 344,423.0 ԱՄՆ դոլար:

Վերահսկվող ժամանակաշրջանում նախատեսվել է 264,881.0 ԱՄՆ դոլար գործառնական ծախս, իսկ փաստացի ծախսվել է 134,073.0 ԱՄՆ դոլար, որից 99,120.0 ԱՄՆ դոլարը ծախսվել է ԾԻԳ-ի պահպանման համար, իսկ 34,953.0 ԱՄՆ դոլարը՝ մնացած չորս բաղադրիչների գործառնական ծախսերի համար:

Ծրագրի կառավարման բաղադրիչի համար գործառնական ծախս կատեգորիայի գումարը նախատեսվում է նախահաշվի համաձայն, սակայն մնացած չորս բաղադրիչների համար գործառնական ծախսերի նախահաշվային հիմնավորումը բացակայում է: Հետևաբար՝ մնացած չորս բաղադրիչների գործառնական ծախսերի համար նախատեսված գումարները տրամադրվում են առանց նախահաշվային հիմնավորման: Բացի այդ, հստակ չի երևում, թե դրանցից որ մասն է իրականացվել բաղադրիչների համար, և որ մասը՝ ԾԻԳ-ի պահպանման համար:

Վերահսկողության ընթացքում կատարված այցելությունների արդյունքները

Այցելությունների ընթացքում պարզվել է.

1. Պայմանագրով նախատեսված «Լանս» ՍՊԸ-ի կողմից տրամադրված պրոյեկտորների պահեստային լամպերը չեն տրամադրվել դպրոցներին (53 հատ, որի արժեքն է մոտ 2,650,000.0 դրամ): Ստուգման արդյունքում միայն մատակարարը սկսել է մատակարարել պրոյեկտորների պահեստային լամպերը:

2. Դպրոցների մեծ մասում ԴՀՈԻԿ-ների համար ձեռք բերված համակարգչային սարքավորումներից մի մասը գտնվում էին տնօրենների կամ այլ աշխատակիցների մոտ, կամ պահեստավորված էին (դեռևս չէին օգտագործվում):

3. Դպրոցներին տրամադրված տպագրական նյութերի փաստացի քանակը պակաս էր և չէր համապատասխանում ԾԻԳ-ի կողմից ներկայացված բաշխման ցանկին:

4. Որոշ դպրոցներում տեղադրված համակարգչային սարքավորումների վրա բացակայում էին մատակարար կազմակերպության երաշխիքային պիտակները, քանի որ համակարգիչները տեղադրվել էին ոչ թե մատակարար կազմակերպության մասնագետների, այլ՝ դպրոցի մասնագետների կողմից (մատակարար կազմակերպությունն ընդամենը մատակարարել էր սարքերն առանց տեղադրելու և միացնելու):

Վերը թվարկվածը վկայում է այն մասին, որ համակարգիչների մատակարարումից և տեղադրումից ու տպագրական նյութերի տրամադրումից հետո, այդ մասերով, ԾԻԳ-ի կողմից պատշաճ վերահսկողություն չի իրականացվել:

Վերահսկողության արդյունքում կազմվել են թվով 5 միջանկյալ արձանագրություններ, որոնցում ներառված որոշ հարցերի վերաբերյալ ԾԻԳ-ի կողմից ներկայացվել են պարզաբանումներ և առարկություններ:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

1. Ռուսական «Դավսար» ՍՊԸ-ի կողմից ԳԹԿ-ի համար տպագրական սարքավորումների մատակարարման ուշացումը ԾԻԳ-ին ներկայացված մամակի հիման վրա չի կարող դիտվել որպես ֆորս-մաժորային իրավիճակից բխող, և 01.10.2008թ. դրությամբ մատակարարից պետք է պահվի տույժ՝ 2.3 հազ. եվրո գումարի չափով: ԳԹԿ-ի համար տպագրական սարքավորումների մատակարարման մրցույթի կազմակերպման ընթացքում, որպես հնարավոր մատակարար, չի դիտվել նույն ԳԹԿ-ին նույն տպագրական սարքավորումից արդեն իսկ մատակարարած «Սի Այ Թի» ՍՊԸ-ն: Արդյունքում, RIZO-970 սարքավորումը կարող էր ձեռք բերվել շուրջ 1,894.5 հազ. դրամ պակաս արժեքով:

2. «ԳԹԿ-ի աշխատակազմի կարողությունների ու պատրաստվածության գարգացում միջազգային խորհրդատվական կազմակերպության կողմից», «Օտար լեզուների

ընթացիկ և ձևավորող գնահատման փորձարկված թեստային նմուշների վերատուգում, մուտքագրում, վերլուծություն և հաշվետվության տրամադրում», «Բնագիտական, հասարակագիտական առարկաների ընթացիկ և ձևավորող գնահատման փորձարկված թեստային նմուշների վերատուգում, մուտքագրում, վերլուծություն և հաշվետվության տրամադրում», «Հանրակրթական դպրոցներում առարկայական նոր չափորոշիչների և ծրագրերի ներդրման ու ազդեցության բացահայտման նպատակով գնահատող հետազոտություն» թեմաներով աշխատանքների (ընդհանուրը՝ 179.2 հազ ԱՄՆ դոլարի չափով) կատարման խորհրդատուների ընտրությունն իրականացվել է Վարկային համաձայնագրով նախատեսված խորհրդատուների ընտրության պահանջներից շեղումով:

3. Որոշ դեպքերում կազմակերպված մրցույթների ընթացքում կիրառված մրցութային չափանիշները չեն համապատասխանում ընտրություն իրականացրած հանձնաժողովի հաշվետվությունում ներառված չափանիշներին:

4. ԴՀՈԻԿ-ների համակարգչային սարքավորումների համար Sysmark 2004 գնահատման համակարգի 175, այնուհետև՝ 192 նվազագույն միավորներ սահմանելը հիմնավորված չէ, մասնավորապես այն դեպքում, երբ դպրոցների հետ կնքված համակարգիչների ապառիկ վաճառքի պայմանագրերում գնահատման նման միավորներ սահմանված չեն: Նման բարձր գնահատման միավորներ սահմանելու արդյունքում բարձրացել են համակարգիչների գները, որոնք կրճատել են ԴՀՈԻԿ-ների ստեղծման ծրագրում դպրոցների ընդգրկման հնարավորությունը (էժան համակարգիչներ ձեռք բերելու դեպքում կարող էր ավելանալ նաև անվճար համակարգիչներ ստացող դպրոցների քանակը): Արդյունքում, մրցույթից դուրս են մնացել նաև տեխնիկական չափանիշները բավարարող (երբեմն՝ գերազանցող) ավելի ցածր գնառաջարկ ներկայացնող, սակայն Sysmark 2004 գնահատման համակարգում 175 և 192 բալլից ցածր բալեր հավաքած ընկերությունները:

5. Չի պահպանվել «ՀՀ հանրակրթական դպրոցները համակարգիչներով ապահովելու և Համակարգիչների շրջանառու համակարգի ուղեցույցի» պահանջները, դպրոցների կողմից 100 ԱՄՆ դոլարի փոխարեն վճարվել է 55,000.0 դրամ: ԴՀՈԻԿ-ների 32%-ը, աշակերտների թվի և տրամադրվող համակարգիչների քանակից ելնելով, չեն համապատասխանում ուղեցույցով նախատեսված չափանիշներին:

6. ՀԾՀ շրջանակներում դպրոցների կողմից համապատասխան բանկային հաշվին («HSBC Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ) կատարված վճարումների մնացորդը, ըստ առանձին տարիների, չի համապատասխանում «ՀՀ հանրակրթական դպրոցները համակարգիչներով ապահովելու և համակարգիչների շրջանառու համակարգ» ուղեցույցի պահանջներին: Բանկային հաշվին հավաքված գումարները կարող էին

մուտքագրվել ոչ թե սովորական ընթացիկ հաշվին, այլ՝ ավանդային հաշվին, ինչի արդյունքում, որպես տոկոսավճար, կարող էր մուտքագրվել շուրջ 40,000.0 հազ. դրամ, ինչի հնարավորությունը նախատեսված էր նաև ուղեցույցով: Դրանով իսկ բաց է թողնվել ՀՇՀ-ն շուրջ 40,000.0 հազ. դրամով համալրելու հնարավորությունը:

7. Համակարգչային սարքավորումների մատակարարման մրցույթների կազմակերպման ժամանակ շուկայի բավարար ուսումնասիրություն չի իրականացվել: Արդյունքում, ձեռք են բերվել շուկայական արժեքից բավականին թանկ արժեքով համակարգիչներ, մասնավորապես՝ «Ազբիս Էնթերփրայսիս» (Կիպրոս) կազմակերպության հետ կնքված պայմանագրով համակարգչային սարքավորումների ձեռք բերման արժեքը կազմում է 937,491.5 ԱՄՆ դոլար (287,434,893,9 դրամ), որը 72,817,259.8 դրամով կամ 34%-ով ավելի է նույն սարքավորումների միջին շուկայական մեծածախ արժեքից, կամ՝ «Սի Այ Թի» ՍՊԸ-ի հետ կնքված պայմանագրով համակարգչային սարքավորումների ձեռք բերման արժեքը կազմում է 24,087,700.0 դրամ, որը 6,719,156.0 դրամով կամ 39%-ով ավելի է միջին շուկայական մեծածախ արժեքից:

8. Վարկային համաձայնագրում 2007թ. նոյեմբերի 28-ին կատարված փոփոխության արդյունքում «Օժանդակություն կրճատված ուսուցիչներին» կատեգորիայի գումարը՝ 1,788.35 հազ. ԱՄՆ դոլար, նվազեցվել է և կազմել՝ 954.0 հազ. ԱՄՆ դոլար: Անհասկանալի է այս կատեգորիայով 954.0 հազ. ԱՄՆ դոլար նախատեսելը, եթե այլևս այս ուղղությամբ վճարումներ չեին իրականացվելու (ծրագիրն ավարտվել էր): Արդյունքում, ոչ ճիշտ պլանավորման հետևանքով շուրջ 416,59 հազ. ԱՄՆ դոլար վարկային միջոցները չեն օգտագործվի մինչև ծրագրի փակումը (ծրագրում ներգրավվել են ոչ արդյունավետ վարկային միջոցներ):

9. «Համակարգչային հմտությունների զարգացման ուղղությամբ ուսուցիչների վերապատրաստում» թեմայով վերապատրաստումներով նախատեսվել է միայն Windows XP օպերացիոն համակարգի ուսումնասիրություն, իսկ որոշ մատակարարների կողմից դպրոցներին մատակարարված համակարգիչներում տեղադրված UBUNTU օպերացիոն համակարգերի վերաբերյալ ուսուցում չի իրականացվել (ըստ էության Windows օպերացիոն համակարգից բացի այլ օպերացիոն համակարգերի ներդրմամբ համակարգիչների ձեռք բերումը զգալիորեն սահմանափակում է դրանցից օգտվելու հնարավորությունը, ինչի արդյունքում դպրոցներն ինքնուրույն տեղադրում են Windows օպերացիոն համակարգ): Հատկանշական է, որ վերահսկվող ժամանակաշրջանում ձեռք բերված համակարգիչների (2431 հատ) շուրջ 73%-ը (1773 հատ) ունեն UBUNTU օպերացիոն

համակարգ (մատակարարներ «Յունիքոմֆ» ՍՊԸ և «Ազբիս Էներգիայսիս» կազմակերպություն):

10. Համաձայնագրում նախատեսված չէ «աշխատավարձ» կատեգորիա: Աշխատավարձի հատկացումներն (1,419,720.0 ԱՄՆ դոլար) իրականացվում են խորհրդատվական ծառայություններ կատեգորիայով նախատեսված գումարից, ինչն իր հերթին նույնպես նշված չէ Վարկային համաձայնագրում: Հետևաբար՝ Համաձայնագրով հստակ չի տարբերակվում «աշխատավարձ» և «խորհրդատվական ծառայություններ» կատեգորիաների համար նախատեսված գումարների բաշխումը:

11. Ծրագրի կառավարման բաղադրիչի համար «գործառնական ծախս» կատեգորիայի գումարը նախատեսվում է նախահաշվի համաձայն, սակայն մնացած չորս բաղադրիչների համար գործառնական ծախսերի (93,483.13 ԱՄՆ դոլար) նախահաշվային հիմնավորումը բացակայում է:

12. Պայմանագրով նախատեսված «Լանս» ՍՊԸ կողմից տրամադրված պրոյեկտորների պահեստային լամպերը չեն տրամադրվել դպրոցներին (53 հատ, որի արժեքն է մոտ 2,650,000.0 դրամ):

13. ԴՀՈՒԿ-ներին համակարգիչների մատակարարումից և տեղադրումից, ինչպես նաև դպրոցներին տպագրական նյութերի տրամադրումից հետո, այդ մասերով, ԾԻԳ-ի կողմից պատշաճ վերահսկողություն չի իրականացվել, ինչի արդյունքում դպրոցների մեծ մասում համակարգիչները չեն ծառայում իրենց կոնկրետ նպատակին, իսկ տպագրական նյութերի քանակը չի համապատասխանում ԾԻԳ-ի կողմից ներկայացված բաշխման ցանկերին:

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԾԻԳԻ-ի կառավարման խորհրդին և ԾԻԳ-ին՝

1. Ապրանքների ձեռք բերման ժամանակ իրականացնել շուկայի հանգամանալից վերլուծություն, մասնավորապես՝ հնարավոր մատակարարների և պահանջվող ապրանքների գների մասով:

2. «Դավաար» ՍՊԸ-ի նկատմամբ կիրառել ապրանքների մատակարարումն ուղացնելու համար նախատեսված տույժը:

3. Խորհրդատուների ընտրություններն իրականացնել Վարկային համաձայնագրով նախատեսված ընթացակարգերով՝ մասնավորապես խորհրդատուների որակավորման և գնի հիման վրա մեթոդի կիրառումը:

4. Ապրանքների մատակարարման համար կազմակերպվող մրցութային փաթեթներում տեխնիկական չափորոշիչները սահմանել՝ ելնելով համապատասխան հիմնավորումներից:

5. ՀՀ շրջանակներում դպրոցների կողմից կատարված վճարումներն օգտագործել նպատակային՝ միաժամանակ այդ գումարների մուտքագրման հաշիվը փոխելով ավանդային հաշվի:
6. Քննարկել «Օժանդակություն կրճատված ուսուցիչներին» կատեգորիայով նախատեսված՝ օգտագործման ոչ ենթակա միջոցների՝ ծրագրի շրջանակներում այլ նպատակով օգտագործելու հնարավորությունը:
7. Քննարկել ԴՀՈԻԿ-ների համար ձեռք բերվող համակարգիչների՝ Windows օպերացիոն համակարգով ապահովման անհրաժեշտությունը, քանի որ համակարգչային հմտությունների վերապատրաստումներն իրականացվում են միայն Windows օպերացիոն համակարգով:
8. «Լանս» ՍՊԻ-ից վերականգնել և համապատասխան դպրոցներին տրամադրել պոռյեկտորների պահեստային լամպերը (թվով 53):
9. Հետամուտ լինել ԴՀՈԻԿ-ների շրջանակներում ձեռք բերված համակարգիչների նպատակային օգտագործմանը և պատվիրված տպագրական նյութերի նպատակային և հասցեական բաշխմանը:

Խորհրդի անդամ

Գ. ՈՍԿԱՆՅԱՆ

Վարչության պետ

Դ. ՉԻԲՈՒԽՉՅԱՆ

հավելված 1

ԴԿ-ների միջոցով 2006-2008թթ. ընթացքում վերապատրաստված ուսուցիչների թիվը

2006թ. 5-օրյա	2007թ.		2008թ. 5-օրյա	Ընդամենը 2006, 2007, 2008թթ.	Ընդամենը փաստացի վերապատրաստված ուսուցիչներ (բացառելով 5-օրյա և 3-օրյա դասընթացների ընթացքում կրկնվող ուսուցիչները)
	3-օրյա	5-օրյա			
6970	6172	5911	6356	25409	19237
	18439 (վերահսկվող ժամանակահատված)				

հավելված 2

Մարզը	Կրճատված ուսուցիչների թիվը ըստ մարզային կրթության վարչությունների	Տարիքային կենսաթոշակառուները	Մահացածները	Ուսուցիչները, որոնք կարող էին դիմել՝ օժանդակություն ստանալու համար	ԶՏԿ-ներում հաշվառված ուսուցիչները	Օժանդակություն ստացած ուսուցիչները				
						Դրամական վճար	Մասնագիտական ուսուցում	Տեղափոխման դրամաշնորհներ	Փոքր բիզնեսի աջակցություն	ԸՆԴԱՄԵՆԸ՝ օժանդակություն ստացածներ
1	2	3	4	5=2-3-4	6	7	8	9	10	11=7+8+9+10
Արագածոտն	216	62	0	154	195	108	8	7	0	123
Արարատ	998	175	6	817	221	118	40	3	0	161
Արմավիր	504	157	2	345	223	148	23	1	0	172
Գեղարքունիք	777	123	6	648	371	210	64	2	0	276
Լոռի	569	17	2	550	418	179	109	17	0	305
Կոտայք	600	94	7	499	273	142	38	3	0	183
Շիրակ	1362	212	11	1139	371	231	41	28	0	300
Սյունիք	404	37	1	366	155	68	37	4	0	109
Վայոց Ձոր	168	32	4	132	73	42	10	3	0	55
Տավուշ	263	51	0	212	105	59	18	1	0	78
Երևան	934	71	3	860	754	426	135	0	0	561
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	6795	1031	42	5722	3159	1731	523	69	0	2323

հավելված 3

ՀՀ դրամ

Տարածաշրջանը	Ծրագրերի քանակը	Ծրագրերի ընդհանուր արժեքը	Այդ թվում՝		
			Վարկային միջոցներ	Համայնքի ներդրում	Ծնողների ներդրում
Ախուրյանի տարածաշրջան	14	62 828 200,0	37 768 300,0	13 855 820,0	11 204 080,0
Սպիտակի տարածաշրջան	9 ⁶	38 529 430,0	23 231 700,0	10 146 060,0	5 151 670,0
Ընդամենը	23	101 357 630,0	61 000 000,0⁷	24 001 880,0	16 355 750,0

⁶ Սպիտակի տարածաշրջանում մեկ ծրագրի (4,280.7 հազ. դրամ արժեքով) պայմանագիրը 01.10.2008թ. դրությամբ չի ստորագրվել՝ Ջրաշենի գյուղապետարանի կողմից հատկացվելիք տարածքի գրանցման/ձևակերպման գծով առաջացած խնդիրների պատճառով: Դեռևս Խորհրդի կողմից որոշում չի կայացվել այս հարցի շուրջ:

⁷ 61.0 մլն դրամը կազմում է վարկային համաձայնագրով նախատեսված 198.75 հազ. ԱՄՆ դոլար գումարը: